

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
ZA OKRES
DO 2013 ROKU**

Opracowano na zlecenie
Urzędu Miasta Podkowy Leśnej

przez
WGS84 Polska Sp. z o.o.
ul. Warszawska 14 lok. 5
05-822 Milanówek
www.wgs84.pl

SPIS TREŚCI

Wyjaśnienie używanych skrótów.....	3
1. Wstęp.....	4
1.1. Cel i zakres Raportu z realizacji POŚ.....	4
1.2. Podstawy prawne realizacji pracy.....	4
1.3. Horyzont czasowy	4
1.4. Metodyka	5
2. Główne założenia uchwalonego Programu.....	6
2.1. Cele i priorytetowe działania ekologiczne	6
2.1.1. Główne cele POŚ.....	6
2.1.2. Cele szczegółowe realizacji <i>Programu</i>	6
2.2. Program zadaniowy.....	7
3. Ocena stopnia realizacji POŚ.....	8
3.1. Wskaźniki monitorowania efektywności POŚ	8
3.2. Ocena realizacji programu zadaniowego oraz osiągnięcia celów krótkookresowych	12
3.2.1. Poprawa jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.....	12
3.2.2. Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego.....	17
3.2.3. Ochrona powierzchni ziemi	19
3.2.4. Poprawa stanu zieleni miejskiej.....	21
3.2.5. Ochrona środowiska przed odpadami	23
3.2.6. Dalsza poprawa klimatu akustycznego.....	24
3.2.7. Wspieranie działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii i zasobów naturalnych	26
3.2.8. Zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy	28
3.2.9. Wspieranie działań mających na celu ochronę przyrody	30
3.2.10. Wzrost znaczenia ochrony środowiska w świadomości społecznej mieszkańców gminy oraz pracowników administracji	32
3.2.11. Zwiększenie efektywności zarządzania w zakresie ochrony środowiska	35
3.3. Ocena realizacji celów głównych ustalonych w POŚ	37
4. Spisy	38
4.1. Spis tabel	38

Wyjaśnienie używanych skrótów

W celu usprawnienia analizy poniższego dokumentu na wstępie przedstawiono zestawienie wyjaśnień i rozwinięć skrótów używanych w opracowaniu.

Tabela 1 Wyjaśnienie wykorzystanych skrótów i określeń

Skrót	Rozwinięcie i wyjaśnienie używanego skrótu
LOP	Liga Ochrony Przyrody
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
MWKZ	Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków
MZDW	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich
PM 2,5	Pył zawieszony o wielkości cząstek 2,5 mikrometra lub mniejszej
PM 10 (PM ₁₀)	Pył zawieszony o wielkości cząstek 10 mikrometrów lub mniejszej
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska dla Miasta Podkowa Leśna na lata 2011-2014 z perspektywą do 2018 roku
<i>Program</i>	Program Ochrony Środowiska dla Miasta Podkowa Leśna na lata 2011-2014 z perspektywą do 2018 roku
PSSE	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (tzw. Sanepid)
RS-11	Ciek Niwka
Strategia	Strategia zrównoważonego rozwoju miasta ogrodu Podkowa Leśna na lata 2013-2025 (aktualizacja)
UG	Urząd Gminy
ustawa ocenowa	Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227 ze zm.)
ustawa o dostępie do informacji	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. nr 112 poz. 1198 z późn. zm.)
ustawa szkodowa	Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493 z późn. zm.)
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WKD	Warszawska Kolej Dojazdowa
WKZ	Wojewódzki Konserwator Zabytków

1. Wstęp

1.1. Cel i zakres Raportu z realizacji POŚ

Głównym celem niniejszego dokumentu jest ocena stopnia realizacji zatwierdzonego uchwałą nr 76/XV/2011 Rady Miasta Podkowy Leśnej z dnia 8 grudnia 2011 roku *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Podkowa Leśna na lata 2011-2014 z perspektywą do 2018 roku* (dalej „POŚ”, „Program”) z punktu widzenia osiągnięcia zaproponowanych w nim do realizacji poszczególnych celów.

Dokument ten tym samym jest narzędziem kontroli sposobu wdrażania uchwalonego POŚ. Niniejszy raport ma również na celu przedstawienie Radzie Gminy postępów we wdrażaniu zatwierdzonego POŚ.

W niniejszym raporcie:

- przedstawiono główne cele i założenia uchwalonego POŚ,
- przedstawiono wartości wskaźników monitorowania zrównoważonego rozwoju gminy w podziale na poszczególne lata, które upłynęły od czasu uchwalenia POŚ,
- oceniono stopień realizacji poszczególnych zadań (z programu zadaniowego),
- oceniono stopień osiągnięcia zakładanych w POŚ celów (zarówno szczegółowych jak i głównych).

1.2. Podstawy prawne realizacji pracy

Niniejsze opracowanie zostało wykonane na podstawie umowy nr GM/23/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r. zawartej pomiędzy Miastem Podkowa Leśna a firmą WGS84 Polska Sp. z o.o.

Zgodnie z *ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska* z wykonania *Programu* Zarząd Gminy sporządza sukcesywnie raporty, które przedstawia Radzie Gminy i na podstawie których możliwe jest monitorowanie sposobu wdrażania uchwalonego programu.

1.3. Horyzont czasowy

Niniejsze raport ocenia 3 letni okres wdrażania uchwalonego POŚ – i obejmuje okres od 2011 do 2013 roku. Okres objęty niniejszym raportem odbiega w pewnym stopniu od pierwotnie planowanego harmonogramu monitoringu, jednakże przyjęcie

takiego okresu oceny wynika w dużej mierze z faktu przyjęcia (uchwalenia) przedmiotowego POŚ dopiero na koniec 2011 roku. Tym samym de facto, w zdecydowanej większości w ramach przedmiotowego raportu oceniane są dwa lata wdrażania POŚ. Przedmiotowy dokument jest pierwszym raportem, w którym dokonano oceny stopnia wdrożenia uchwalonego w 2011r. POŚ.

1.4. Metodyka

Niniejszy raport został opracowany na podstawie informacji udostępnionych przez przedstawicieli Urzędu Miasta Podkowa Leśna, jak również zamieszczonych na stronach internetowych jednostek odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych zadań w tym na stronach Biuletynu Informacji Publicznej.

Jako punkt wyjścia przy sporządzaniu przedmiotowego raportu przyjęto ocenę sposobu wdrażania poszczególnych zadań (tzw. programu zadaniowego) zaproponowanych do realizacji w ramach uchwalonego POŚ oraz analizę wskaźników monitorowania zrównoważonego rozwoju gminy. Następnie na bazie przeprowadzonej weryfikacji (wdrażania poszczególnych działań) jak i oceniając uzyskane wartości wskaźników monitorowania zrównoważonego rozwoju gminy w podziale na poszczególne lata dokonywano ogólnej oceny sposobu realizowania celów szczegółowych a tam gdzie to było także celów głównych. Biorąc pod uwagę oceniany w ramach przedmiotowego raportu okres (lata 2011-2013) możliwe było odnoszenie się głównie do celów krótkoterminowych (których realizację zakładano do roku 2014).

2. Główne założenia uchwalonego Programu

W uchwalonym w 2011r. POŚ przyjęto cele i priorytetowe działania ekologiczne. Poniżej przedstawiono przyjęte w tym dokumencie założenia.

2.1. Cele i priorytetowe działania ekologiczne

Za nadrzędny cel polityki ochrony środowiska gminy Podkowa Leśna w monitorowanym Programie uznano:

Zrównoważony rozwój gminy i stałą poprawę warunków życia jej mieszkańców

2.1.1. Główne cele POŚ

Za główne cele główne w monitorowanym programie uznano:

1. Stałą poprawę stanu środowiska (w szczególności ochrony środowiska naturalnego i układu urbanistycznego miasta-ogrodu) i związanej z nim jakości życia mieszkańców gminy poprzez kontynuowanie rozpoczętych na terenie gminy działań związanych z ochroną środowiska oraz wdrażaniem kolejnych działań w tym zakresie.
2. Zwiększenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.
3. Wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska w gminie.

2.1.2. Cele szczegółowe realizacji Programu

W uchwalonym POŚ przyjęto założenie, że przedstawione powyżej cele główne realizowane będą poprzez wdrażanie następujących celów szczegółowych, w dwóch horyzontach czasowych:

- krótkoterminowym (na lata 2011-2014) – który objęty jest w dużej mierze niniejszym raportem,
- średnioterminowym (do roku 2018).

1. Cel główny: Stała poprawa stanu środowiska i jakości życia mieszkańców

Cele szczegółowe:

- a. Poprawa jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.
- b. Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego.
- c. Ochrona powierzchni ziemi.
- d. Poprawa stanu zieleni miejskiej.
- e. Ochrona środowiska przed odpadami.
- f. Dalsza poprawa klimatu akustycznego.
- g. Wspieranie działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii i zasobów naturalnych.
- h. Zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy.
- i. Wspieranie działań mających na celu ochronę przyrody.

2. Cel główny: Zwiększenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy

Cel szczegółowy:

Wzrost znaczenia ochrony środowiska w świadomości społecznej mieszkańców gminy oraz pracowników administracji.

3. Cel główny: Wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska w gminie.

Cel szczegółowy:

Zwiększenie efektywności zarządzania w zakresie ochrony środowiska.

2.2. Program zadaniowy

W celu realizacji poszczególnych celów szczegółowych (a w efekcie celów głównych – priorytetów ekologicznych) w uchwalonym POŚ przedstawiono propozycje wdrażania konkretnych działań (zadań), odrębnie dla każdego celu szczegółowego. W przedmiotowym raporcie poszczególne zadania przedstawiono w kolejnym rozdziale – oceniając i opisując jednocześnie sposób ich realizacji.

3. Ocena stopnia realizacji POŚ

Tak jak opisano to w metodyce aby ocenić stopień realizacji POŚ przeprowadzono na kilku etapach szczegółowe analizy w tym zakresie. Wyniki przeprowadzonych analiz przedstawione zostały one w odrębnych podrozdziałach

3.1. Wskaźniki monitorowania efektywności POŚ

Tabela 2 Wskaźniki monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Tendencja
1.	Liczba mieszkańców	[os.]	3926	3923	3919	Niewielki spadek
2.	Powierzchnia	[km ²]	ok 10,1	ok 10,1	ok 10,1	Bez zmian
3.	Ilość gospodarstw domowych	[szt.]	1320	1322	1331	Niewielki wzrost
4.	Pobór wody wodociągowej	[m ³]	234 952	185 720	154 782	Wyraźny spadek
5.	Zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca ¹	[m ³ /rok]	59,84	47,34	39,49	Wyraźny spadek
6.	Zużycie wody w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe	[m ³ /rok]	235,42	167,62	133,66	Wyraźny spadek
7.	Ilość gospodarstw domowych korzystających z sieci wodociągowej	[szt.]	998	1108	1158	Wyraźny wzrost
8.	Procent gospodarstw domowych korzystających z sieci wodociągowej	[%]	75,61	83,81	87,00	Wyraźny wzrost
9.	Długość sieci wodociągowej	[km]	44,2	44,2	44,2	Bez zmian
10.	Liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci kanalizacyjnej	[szt.]	972	1034	1153	Wyraźny wzrost
11.	Procent gospodarstw domowych korzystających z sieci kanalizacyjnej	[%]	73,64	78,21	86,63	Wyraźny wzrost
12.	Ilość ścieków dostarczanych z terenu gminy ²	[m ³]	174 000	159 000	163 000	Spadek

¹ Przy obliczaniu wskaźnika uwzględniono wszystkich mieszkańców miasta (czyli uzyskana wartość jest trochę zaniżona – gdyż w rzeczywistości nie wszyscy mieszkańcy korzystają z sieci wodociągowej) – jednak pokazuje ona ogólną tendencję. Aby wyeliminować ew. błąd wynikający z przedmiotowego uproszczenia i faktu, że ilość osób korzystających z sieci wodociągowej z roku na rok wzrasta, w następnym wskaźniku przedstawiono zużycie wody w przeliczeniu na jedno gospodarstwo domowe (korzystające z sieci wodociągowej).

² We wskaźniku uwzględniono ilość ścieków dostarczanych do oczyszczalni poprzez sieć kanalizacyjną (wskaźnik ten pokazuje ogólną tendencję). Biorąc pod uwagę bardzo duży procent gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej (wzrastający w monitorowanym okresie) zastosowania takiego uproszczenia jest dopuszczalne.

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Tendencja
13.	Produkcja ścieków na 1 mieszkańca ³	[m ³ /rok]	44,32	40,53	41,59	Niewielki spadek
14.	Produkcja ścieków na 1 gospodarstwo domowe	[m ³ /rok]	179,01	153,77	141,37	Wyraźny spadek
15.	Długość sieci kanalizacyjnej	[km]	47,1	47,1	47,1	Bez zmian
16.	Ilość wykorzystywanych na terenie gminy zbiorników na nieczystości płynne	[szt.]	348	288	178	Wyraźny spadek
17.	Proporcja długości sieci kanalizacyjnej do długości sieci wodociągowej	-	1,066	1,066	1,066	Bez zmian
18.	Ilość gospodarstw domowych przyłączonych do sieci gazowej	[szt.]	1270	1278	1285	Niewielki wzrost
19.	Procent gospodarstw domowych przyłączonych do sieci gazowej	[%]	96,21	96,67	96,54	Prawie bez zmian – z niewielką tendencją spadkową
20.	Liczba drzew wyciętych na podstawie uzyskanych decyzji administracyjnych ⁴	[szt.]	327	438	437	Wzrost z tendencją do stabilizacji
21.	Liczba drzew posadzonych w stosunku do ilości drzew wyciętych ⁵	-	17/119 0,14	10/145 0,07	15/174 0,09	Spadek z tendencją niewielkiego wzrostu
22.	Liczba drzew wymagających podjęcia zabiegów na podstawie wykonanych ekspertyz ⁶	[szt.]	300	2	2	spadkowa
23.	Liczba drzew objętych działaniami poprawiającymi ich stan ⁷	[szt.]	300	15	88	spadkowa
24.	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ⁸	[ha]	ok. 52,8	ok. 52,8	ok. 52,8	Bez zmian

³ Przy obliczaniu wskaźnika uwzględniono wszystkich mieszkańców miasta (czyli uzyskana wartość jest trochę zaniżona, gdyż w rzeczywistości nie wszyscy mieszkańcy korzystają z sieci kanalizacyjnej) – jednak pokazuje on ogólną tendencję. Aby wyeliminować ew. błąd wynikający z przedmiotowego uproszczenia i faktu, że ilość osób korzystających z sieci kanalizacyjnej z roku na rok wzrasta, w następnym wskaźniku przedstawiono zużycie wody w przeliczeniu na jedno gospodarstwo domowe (korzystające z sieci kanalizacyjnej).

⁴ W zestawieniu ujęto także decyzje wydane przez MWKZ na terenach prywatnych oraz decyzje wydawane przez Starostwo Powiatowe na trzebież.

⁵ Wskaźnik odniesiono jedynie do terenów zarządzanych przez UM Podkowa Leśna, gdyż nie jest możliwe pozyskanie wiarygodnych danych o nasadzeniach wykonanych na terenach prywatnych. Pierwsza liczba oznacza liczbę drzew posadzonych, druga – liczbę drzew wyciętych; wartość liczbową podaną poniżej – jest ilorazem tych dwóch parametrów.

⁶ Wskaźnik teoretyczny odnoszący się jedynie do pomników przyrody - w chwili obecnej nie prezentujący rzeczywistych tendencji – z uwagi na spór kompetencyjny (w zakresie jednostki odpowiedzialnej za pielęgnację pomników przyrody (wojewoda czy urząd gminy) za wyjątkiem dwóch drzew nie były wykonywane ekspertyzy i dodatkowe działania, mimo że nie można wykluczyć, że byłyby one potrzebne.

⁷ Wskaźnik teoretyczny – prezentowane wartości są pochodną opisywanego powyżej sporu kompetencyjnego (w kontekście utrzymania pomników przyrody) i uzależnione są od wykonanych ekspertyz. Ponieważ z uwagi na ww. spór, ilość drzew poddanych ekspertyzom została ograniczona – także ograniczona jest ilość drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym.

⁸ Przy określaniu wartości wskaźnika, uwzględniono jedynie powierzchnię rezerwatów i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Z uwagi, że cały teren Podkowy Leśnej znajduje się na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Tendencja
25.	Pomniki przyrody (obiekty)	[szt.]	418 ⁹	418	418	Bez zmian
26.	Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem	[Mg]	1033	1041	1382	Wzrost
27.	Liczba nielegalnych składowisk odpadów	[szt.]	0	0	0	Bez zmian
28.	Długość szlaków turystycznych/szlaków rowerowych	[km]	ok. 43	ok. 43	ok. 43	Bez zmian
29.	Wydatki na realizację Programu ochrony środowiska ¹⁰	[tys. zł]	334,882 ¹¹	353,089 ¹²	392,916 ¹³	Widoczny wzrost

Analizując przedstawione powyżej wskaźniki zauważyć można bardzo korzystne zmiany w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (np. zmniejszenie zużycia wody na mieszkańca jak i na gospodarstwo domowe), zwiększenie wykorzystania zrealizowanej sieci kanalizacyjnej, zmniejszenie ilości produkowanych ścieków (zarówno w przeliczeniu na mieszkańca jak i gospodarstwo domowe). Także z roku na rok wzrastają wydatki na realizację uchwalonego POŚ (za co w dużej mierze odpowiada wdrażanie działań w zakresie uporządkowania systemu odwodnienia gminy (prace na rowach melioracyjnych)).

Wskaźników przedstawiających zagrożenia związane z pielęgnacją zieleni na terenie Podkowy Leśnej nie można jednoznacznie zinterpretować, gdyż spór kompetencyjny w zakresie określenia organu odpowiedzialnego za pielęgnację pomników przyrody na terenie gminy, powoduje że część wskaźników ma charakter teoretyczny i w rzeczywistości może nie wskazywać prawidłowo zachodzących procesów. Zaobserwować można pewien wzrost ilości drzew wycinanych – przy dość niedużej ilości drzew nasadzanych. Należy tutaj jednak podkreślić, że także i ten wskaźnik może być w pewnym stopniu zafałszowany, gdyż nie jest możliwe uwzględnienie w nim nasadzeń

Krajobrazu – nie jest to element różnicujący (nie uwzględniono powierzchni tego obszaru w zestawieniu).

⁹ Zgodnie z informacjami uzyskanymi w UM informacje w tym zakresie nie uległy zmianie w stosunku do danych przedstawionych w POŚ – wśród pomników przyrody na terenie miasta wyróżnić można: 21 dęby szypułkowe, 383 lipy drobnolistne, 5 sosny zwyczajnych, 3 buki pospolite, 2 brzozy brodawkowate, 1 graba oraz 3 gązdy narzutowe.

¹⁰ W zestawieniu nie uwzględniono wydatków poniesionych na: konserwację oświetlenia, oczyszczanie miasta, przebudowę ulic i bieżące remonty dróg – gdyż wydatki na te działania „sztucznie” ale dość istotnie podwyższałyby wartości przedstawianych wskaźników.

¹¹ Opracowano na podstawie „Sprawozdania z wykonania budżetu miasta Podkowa Leśnej w 2011r.” W podanej kwocie ujęto wydatki na: badania wody; zakup i wymiana wodomierzy, pompy głębinowej, filtrów, akumulatorów, urządzenia do rejestracji pracy SUW, utrzymanie zieleni w mieście, realizację programu „Utrzymanie cennych zasobów przyrodniczych Miasta-Ogrodu Podkowa Leśna poprzez kompleksowe prace pielęgnacyjne drzew - pomników przyrody”, prace na rowach melioracyjnych, usuwanie i unieszkodliwianie azbestu.

¹² Opracowano na podstawie „Sprawozdania z wykonania budżetu miasta Podkowa Leśnej w 2012r.” W podanej kwocie ujęto wydatki na: utrzymanie zieleni w mieście, wykonanie ekspertyzy gleby, badania wody, prace na rowach melioracyjnych, szkolenia z zakresu ochrony środowiska, opracowanie projektu założeń planu zaopatrzenia w ciepło, odbiór i zagospodarowanie azbestu, opracowanie regulaminu utrzymania porządku w mieście, druk materiałów do ankiety śmieciowej.

¹³ Dane za rok 2013 mają charakter wstępny – gdyż nie zostało jeszcze opracowane sprawozdanie z realizacji budżetu gminy za rok 2013. W podanej kwocie ujęto wydatki na: utrzymanie zieleni w mieście, prace na rowach melioracyjnych, odbiór i zagospodarowanie azbestu, spektakle dla dzieci z dziedziny edukacji ekologicznej, realizacja projektu „Czysta Podkowa”.

dokonanych na terenach prywatnych. Warty podkreślenia jest fakt, że wydatki ponoszone przez Urząd Miasta na utrzymanie zieleni miejskiej w ciągu analizowanych 3 lat stanowią istotną pozycję w ramach wydatków ponoszonych na realizację POŚ (w 2011r. – wynosiły 78,15%¹⁴ budżetu przeznaczanego na realizację POŚ, w 2012r. – 31,28%¹⁵, a w 2013r. – 47,27%¹⁶). Jeżeli w analizach uwzględni się fakt, że część wydatków poniesionych na ten cel w 2011r. pochodziła z dotacji celowej WFOŚiGW i nie uwzględni się tej kwoty w zestawieniu – to widać wyraźnie, że wydatki na utrzymanie zieleni miejskiej w ciągu tych 3 lat wzrosły.

Zaobserwować można wzrost ilości odpadów odbieranych z terenu gminy, jednakże biorąc pod uwagę zmiany jakie zaszły w międzyczasie w zakresie zorganizowania systemu obioru odpadów, nie można rozstrzygnąć, czy przedmiotowy wzrost wynika, z rzeczywistego zwiększenia produkcji odpadów na terenie miasta – czy też jest wynikiem skuteczniejszej kontroli nad systemem ich odbioru (co jest bardziej prawdopodobne). Dopiero w kolejnych latach będzie można wyciągać dalsze wnioski w tym zakresie.

Pozostałe parametry w zasadzie nie uległy zmianie, lub zmiany te były niewielkie.

Z uwagi na brak danych nie można było określić tendencji związanych z wykorzystywaniem na terenie gminy energii odnawialnej. Biorąc również pod uwagę okres objęty raportowaniem, nie odnoszono się do zagadnienia związanego z rozpoczęciem prac nad aktualizacją POŚ. Zakładać należy, że prace takie zostaną rozpoczęte w 2014 roku.

---

¹⁴ W 2011r. na utrzymanie zieleni w mieście wydano 87 203,49 zł, oraz dodatkowo w ramach realizacji zadania dofinansowanego w części z WFOŚiGW pn.: „Utrzymanie cennych zasobów przyrodniczych Miasta-Ogrodu Podkowa Leśna poprzez kompleksowe prace pielęgnacyjne drzew - pomników przyrody” wydano 174 495,12 zł. Dotacja z WFOŚiGW wyniosła 134 597,47 zł.

¹⁵ W 2012r. na utrzymanie zieleni w mieście wydano 110 439,18 zł.

¹⁶ W 2012r. na utrzymanie zieleni w mieście wydano 185 750,75 zł.

3.2. Ocena realizacji programu zadaniowego oraz osiągnięcia celów krótkookresowych

3.2.1. Poprawa jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Tabela 3 *Poprawa jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.*

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Wdrożenie działań zachęcających mieszkańców do podłączania się do zrealizowanej sieci kanalizacyjnej i rezygnacji z korzystania ze zbiorników na nieczystości płynne (np. dodatkowe opłaty za korzystanie z szamb zamiast kanalizacji lub wprowadzenie innych mechanizmów zwiększających korzyści ekonomiczne osób korzystających z sieci kanalizacyjnej).	2012 i następne	UG Podkowy L.; Rada Gminy	Działanie wdrażane.	Różnicowanie opłat za korzystanie z wody wodociągowej i odprowadzanej do kanalizacji (także uwzględnianie podliczników). Istniejące mechanizmy prawne zobowiązujące nowych inwestorów do podłączania się do sieci kanalizacyjnej o ile jest zrealizowana.
2.	Propagowanie korzystania z sieci kanalizacyjnej w ramach prowadzonej edukacji ekologicznej.	2012 i następne	UG Podkowy L., Jedn. oświatowe Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Działanie wdrażane pośrednio w ramach prowadzenia działalności ekologicznej – także przez ogólnopolskie masowe środki przekazu.
3.	Wzmocnienie nadzoru gminy nad działalnością firm odbierających nieczystości płynne od mieszkańców oraz nad częstotliwością opróżniania szamb (np. poprzez stworzenie bazy danych zawierających informacje o częstotliwości i ilości odbieranych z poszczególnych posesji nieczystości płynnych (także w przypadku odbioru okazjonalnego (na tzw. telefon), zwiększenie ilości kontroli podczas, których porównywana będzie porównanie ilości pobieranej wody z sieci wodociągowej oraz ilości wywożonych ścieków) oraz posiadanie dokumentów potwierdzających odbiór nieczystości płynnych przez uprawnioną firmę.	2012 i następne	UG Podkowy L.	Działanie wdrażane.	Poprzez zakupienie i wykorzystywanie specjalistycznego oprogramowania (GROMIK Odpady) – co umożliwiło stworzenie bazy danych w tym zakresie. Prowadzenie interwencyjnych kontroli przez pracowników UG. Systematyczne raportowanie do UG informacji nt. odbioru nieczystości płynnych przez firmy je odbierające.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
4.	Propagowanie budowy niewielkich zbiorników/oczek wodnych na terenach prywatnych.	2012 i następne	UG Podkowy L., Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane w ograniczonym zakresie.	Ujęcie przedmiotowego zagadnienia w uchwalonym POŚ.
5.	Wdrażanie działań zachęcających mieszkańców do wykorzystania wód opadowych pochodzących z powierzchni szczelnych, na terenie własnych posesji (wykorzystywanie zebranych wód opadowych na potrzeby podlewania ogrodów, wykonywanie studni chłonnych, rozsączanie wód opadowych po terenie działki).	2012 i następne	UG Podkowy L., Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Ujęcie przedmiotowego zagadnienia w uchwalonym POŚ. Różnicowanie opłat za wodę wodociągową w ramach tzw. podliczników. Edukacja ekologiczna.
6.	Uwzględnianie przy wykonywaniu remontu istniejących ciągów drogowych lub budowy nowych ciągów rozwiązań związanych z odpowiednim odprowadzeniem wód z tych powierzchni (zapewnienie o ile to możliwe lokalnej infiltracji wód opadowych, studni chłonnych).	2012 i następne	UG Podkowy L., mieszkańcy	Działanie wdrażane.	W ramach prowadzonych działań inwestycyjnych przy ciągach drogowych są uwzględniane także zagadnienia związane z odpowiednim odprowadzeniem wód.
7.	Wdrażanie mechanizmów (finansowych, edukacyjnych) ograniczających wykorzystanie wód z sieci wodociągowej do podlewania ogrodów prywatnych na rzecz wykorzystania do tego celu gromadzonych wód opadowych.	2012 i następne	UG Podkowy L., Rada Gminy, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Mechanizmy zostały wprowadzone – stopniowanie opłaty za tzw. wodę z podlicznika. Informacje na stronie internetowej w zakresie ograniczania poboru wody.
8.	Propagowanie idei ograniczenia wykorzystania uzdatnionych wód podziemnych do celów innych niż zaopatrzenie ludności w wodę do picia (tzn. ograniczanie wykorzystywanie jej również do celów sanitarnych i gospodarczych).	2012 i następne	UG Podkowy L., Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Ujęcie zagadnienia w uchwalonym POŚ. Edukacja ekologiczna. Wdrożone mechanizmy finansowe, zachęcające do oszczędności wód uzdatnionych.
9.	Wdrażanie działań na rzecz ograniczenia zużycia wody uzdatnionej na jednego mieszkańca.	2012 i następne	UG Podkowy L., jednostki oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Mechanizmy finansowe zachęcające do oszczędzania wód uzdatnionych. Edukacja ekologiczna.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
10.	<p>Opracować/kontynuować (częściowo w porozumieniu z Powiatową Stacją Sanitarno Epidemiologiczną) system monitoringu wód podziemnych obejmujący:</p> <ul style="list-style-type: none"> – badanie parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych wody surowej (pobieranej z poszczególnych studni) – co najmniej 2 razy w roku (pobór próbek wody surowej powinien być skorelowany także z poborem wody uzdatnionej). – badanie parametrów wody oczyszczonej podawanej na sieć – co najmniej 4 razy w roku¹⁷. – analizowanie poziomu zalegania wód podziemnych w sieci istniejących piezometrów (analiza leja depresji). – analizę ilości wód pobieranych z poszczególnych studni oraz ilości wód dostarczanych do i otrzymywanych z gminy Brwinów. – stworzenie bazy danych umożliwiających gromadzenie ww. wyników monitoringu. 	2012 i następne	UG Podkowy L., PSSE	Działanie częściowo wdrożone.	<p>W chwili obecnej badana jest jedynie woda uzdatniona (nie jest badana woda „surowa” (nieuzdatniona)).</p> <p>Poziom zalegania wód podziemnych (poprzez sieć piezometrów) jest systematycznie monitorowany.</p> <p>Wdrożono system do monitorowania ilości pobieranej wody z poszczególnych studni jak również podawanych do sieci z gminy Brwinów (niezbędny do rozliczania).</p> <p>Na razie nie opracowano bazy danych, która umożliwiłaby gromadzenie pozyskanych wyników monitoringu.</p>
11.	<p>Wdrożenie monitoringu jakości wód powierzchniowych (parametry fizykochemiczne i bakteriologiczne) w momencie zrealizowania zbiornika retencyjnego w Leśnym Parku Miejskim. Pobór próbek powinien być dokonywany, co najmniej raz w roku i obejmować analizę wody w cieku, jak i zbiorniku.</p>	2012 i następne	UG Podkowy L.	Działanie częściowo wdrażane.	<p>Dokonano poboru wody w cieku doprowadzającym wodę do zbiornika. Działanie wykonywano z mniejszą częstotliwością niż pierwotnie zakładano.</p>

¹⁷ Działanie w ramach monitoringu (nadzoru) prowadzonego przez PSSE

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
12.	Przeprowadzenie analizy efektywności obecnie funkcjonującego systemu zaopatrzenia ludności w wodę w celu określenia, powodów występowania okresowych niedoborów wody w sieci.	2012-2013	Firma zewnętrzna	Działanie częściowo wdrożone.	Działanie wdrażane częściowo siłami własnymi UG w oparciu o system do monitorowania ilości pobieranej wody z poszczególnych studni jak również podawanych do sieci z gminy Brwinów oraz analizę zapotrzebowania na pobór wody w poszczególnych latach. W ramach aktualizowanej Strategii zrównoważonego rozwoju miasta ogrodu Podkowa Leśna na lata 2013-2025 ¹⁸ – zakłada się konieczność wypracowania porozumienia z gminą Brwinów w związku z potrzebą budowy dodatkowego ujęcia wody, które zaopatrywałoby w wodę sołectwo Żółwin i Owczarnia (z uwagi na zakładany wzrost liczby mieszkańców).
13.	Zwiększenie małej retencji na terenie gminy (realizacja zbiorników wodnych) – np. budowa zbiornika wodnego w Leśnym Parku Miejskim – w ramach posiadanych środków.	2013 i następne	UG Podkowy L., mieszkańcy	Działanie wdrożone w części.	Wykonano projekt zbiornika (w Leśnym Parku Miejskim) – jednak z powodów społecznych oraz finansowych nie udało się fizycznie zrealizować przedmiotowego projektu.
14.	Wdrażanie w ramach posiadanych środków zaleceń wynikających z opracowania pt. „Analiza funkcjonowania i rozwoju systemu odprowadzania i retencji wód opadowych z terenu miasta Podkowa Leśna” – w celu uporządkowania gospodarki wodnej na terenie gminy.	2014 i następne	UG Podkowy L., Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich, ościenne gminy	Działanie wdrażane.	Prowadzona jest współpraca z MZDW w tym zakresie. Przeprowadzane były także działania inwestycyjne na sieci melioracyjnej zlokalizowanej na terenie gminy w tym zakresie np. konserwacji rowu Rs 19/18 wzdłuż ul. Wilczej i Bobrowej.

¹⁸ Przyjęta uchwałą nr 167/XXXIV/2013 Rady Miasta Podkowy Leśnej z dnia 14 listopada 2013r.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
15.	Wdrożenie zaleceń, które będą wynikały z wykonanej analizy efektywności systemu zaopatrzenia ludności w wodę tak, aby zapewnić odpowiedni stan zaopatrzenia ludności w wodę.	2014-2018	UG Podkowy L.,	Działanie częściowo wdrożone.	Nie opracowano odrębnej analizy efektywności systemu zaopatrzenia ludności w wodę. Jednakże działanie jest wdrażane poprzez prowadzenie monitoring ilości pobieranej wody z poszczególnych studni jak również podawanych do sieci z gminy Brwinów, co umożliwi na bieżąco reagować na zwiększenie zapotrzebowanie na wodę uzdatnioną.
16.	Odtworzenie/uporządkowanie systemu cieków wodnych na terenie gminy (zapewnienie drożności).	2018	UG Podkowy L, mieszkańcy, Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich	Działanie wdrażane.	Przeprowadzono szereg działań inwestycyjnych w celu uporządkowania systemu cieków wodnych na terenie gminy np. konserwacji rowu Rs 19/18 wzdłuż ul. Wilczej i Bobrowej.

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkoterminowy (do 2014) określono:

- zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zasobów wodnych przed ściekami,
- wdrożenie działań przygotowawczych do osiągnięcia celów długookresowych oraz mechanizmów kształtujących odpowiednie postawy mieszkańców (mechanizmy finansowe, edukacyjne, kontrolne),
- monitorowanie wód podziemnych.

Biorąc pod uwagę:

- sposób wdrażania działań ujętych w tzw. planie zadaniowym,

- parametry wskaźników zrównoważonego rozwoju (tj.: wzrost ilości gospodarstw korzystających z sieci kanalizacyjnej, zmniejszenie ilości wykorzystywanych na terenie gminy zbiorników na nieczystości płynne, zmniejszenie poboru wody wodociągowej (przy wzroście ilości gospodarstw domowych z niej korzystających),

należy stwierdzić, że ww. cele krótkoterminowe są prawidłowo wdrażane.

3.2.2. Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Tabela 4 Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Konsekwentna realizacja działań wynikających (a w przypadku Podkowy Leśnej - zalecanych do realizacji) z <i>Programu ochrony powietrza dla strefy powiat grodziski</i> przyjętego uchwałą nr 230/08 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17.11.2008r. polegających między innymi na:	2012 i następne	Realizatorzy opisani przy poszczególnych Działaniach.		
2.	– zmniejszaniu zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła - termomodernizacja budynków,	2012 i następne	Mieszkańcy/ UG Podkowy L.	Działanie sukcesywnie wdrażane.	Przeprowadzona w ramach prac remontowych termomodernizacja MOK. Z uwagi na koszty wytwarzania energii ciepłej działania w tym zakresie są również wdrażane przez osoby prywatne.

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
3.	– egzekwowaniu zakazu spalania odpadów w piecach domowych,	2012 i następne	UG Podkowy L.	Działanie wdrażane.	Przeprowadzane są kontrole/działania UG o charakterze interwencyjnym w przypadku pozyskania informacji o podejrzeniu o wykonywaniu takich działań. Obecne regulacje prawne w zakresie gospodarki odpadami ograniczają zakres spalania odpadów.
4.	– propagowaniu używania paliw o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie indywidualnych źródeł energii odnawialnej (energia słoneczna/geotermalna),	2012 i następne	UG Podkowy L, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie częściowo wdrażane.	Ujęcie zagadnienia w uchwalonym POŚ. Edukacja ekologiczna.
5.	– propagowanie wykorzystania roweru, jako środka transportu,	2012 i następne	UG Podkowy L., Jedn. oświatowe,. Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Prowadzony jest szereg akcji promujących wykorzystanie roweru (np. tydzień bez samochodu, rajdy rowerowe (np. Odjazdowa Biblioteka), Questing - wyprawy odkrywców (Szlakiem Lipowych Alej).
6.	– intensyfikacji okresowego czyszczenia ulic,	2012 i następne	UG Podkowy L.,	Działanie wdrażane.	UG Podkowa L. zawarł umowę na czyszczenie ulic.
7.	– wprowadzeniu ograniczeń prędkości na drogach o pyłacej nawierzchni.	2012 i następne	UG Podkowy L. w uzgodnieniu ze Starostwem Powiatowym	Działanie niewdrożone.	Pomimo prób i starań nie udało się uzgodnić Koncepcji organizacji ruchu na terenie gminy Podkowa Leśna – tym samym podjęcie działań w tym zakresie było ograniczone.

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkoterminowy (do 2014) określono ograniczenie zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ oraz likwidację lokalnych źródeł zanieczyszczenia powietrza. Biorąc pod uwagę podjęte działania, jak i fakt zmian w zakresie gospodarowania odpadami zakładać można, że ww. cele są prawidłowo wdrażane.

3.2.3. Ochrona powierzchni ziemi

Tabela 5 Ochrona powierzchni ziemi – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Opracowanie koncepcji monitoringu gleb w celu określenia rzeczywistego stanu ich zanieczyszczenia (wytypowanie miejsc do pobierania próbek, parametrów do badania i opracowanie harmonogramu poboru próbek).	2012	UG Podkowy L.	Działanie wdrożone.	Koncepcja została opracowana siłami własnymi i na jej podstawie przeprowadzono badania gleb w różnych miejscach Podkowy Leśnej.
2.	Przeprowadzenie badań stopnia zanieczyszczenia gleb.	2012 i następane	Specjalistyczne laboratorium	Działanie wdrożone.	Badania zostały wykonane („Rozpoznanie sozologiczne. Ekspertyza z jakościowych badań stanu środowiska gruntowego (gleby) na terenie miasta-ogrodu Podkowy Leśnej”).
3.	Propagowanie stosowania przez mieszkańców dobrej praktyki w ogrodnictwie polegającej na ograniczeniu przekształcania powierzchni ziemi, zmiany parametrów fizykochemicznych gleb, dostosowaniu składu gatunkowego nasadzeń do lokalnych uwarunkowań, ograniczaniem stosowania nawozów w związku z zakładaniem przydomowych ogrodów.	2012 i następane	UG Podkowy L., Jedn. oświatowe,. Organizacje pozarządowe	Działania wdrażane.	Prowadzone były warsztaty/szkolenia w tym zakresie przez organizacje pozarządowe (np. przez LOP - Warsztaty dotyczące prowadzenia ogrodu leśnego). Prezentowanie tego zagadnienia w informacjach przedstawionych na stronach internetowych miasta. Ujęcie zagadnienia w uchwalonym POŚ. Edukacja ekologiczna.
4.	Ścisłe przestrzeganie zasady zachowania powierzchni biologicznie czynnej na terenach posesji prywatnych.	2012 i następane	UG Podkowy L.,	Działanie wdrażane.	Odpowiednie regulacje w tym zakresie ujęto w dokumentach planistycznych. Ujęcie zagadnienia w uchwalonym POŚ.

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
5.	Propagowanie „racjonalnej” turystyki pieszo/rowerowej ograniczającej niszczenie wydm (poruszanie się po wytyczonych szlakach).	2012 i następne	UG Podkowy L., Jedn. oświatowe,. Organizacje pozarządowe	Działania częściowo wdrażane.	Prowadzony jest szereg akcji promujących wykorzystanie roweru (np. tydzień bez samochodu, rajdy rowerowe, Questing - wyprawy odkrywców, itp.). – i w ramach tych akcji propagowane jest „racjonalne” prowadzenie turystyki.

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkookresowy (do 2014) określono ochronę terenów biologicznie czynnych na terenie gminy. Biorąc pod uwagę wdrażanie zarówno opisywanych powyżej działań jak i działania wdrażane w ramach: poprawy stanu zieleni miejskiej jak i wspieranie działań mających na względzie ochronę przyrody, przyjęć można że przedmiotowy cel wdrażany jest prawidłowo.

3.2.4. Poprawa stanu zieleni miejskiej

Tabela 6 Poprawa stanu zieleni miejskiej – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Systematyczne monitorowanie stanu zachowania (także statyki) pomników przyrody ożywionej (pomnikowych drzew).	2012 i następne	UG Podkowy L / Specjalistyczna firma	Działanie niewdrożone/ wdrożone w ograniczonym zakresie.	Z uwagi na spór kompetencyjny w zakresie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych przy pomnikach przyrody (służby wojewody/ urząd gminy) działania w tym zakresie prowadzone były w bardzo ograniczonym stopniu (tylko z uwagi na kwestie bezpieczeństwa). Całościowa ekspertyza w tym zakresie wykonywana była w 2010r. Biorąc pod uwagę wiek pomnikowych drzew i stwierdzony niepokojący stan części z nich zasadne jest jak najszybsze wdrożenie działań w zakresie monitorowania stanu ich zachowania.
2.	Opracowanie koncepcji koniecznych do wykonania nasadzeń roślinności na terenach należących do miasta / uzupełnienia ubytków po niezbędnej wycince (w ramach niezbędnej wymiany (odmłodzenia) drzewostanu).	2012 - 2013	UG Podkowy L / Specjalistyczna firma	Działanie wdrożone.	Opracowano projekt zagospodarowania Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, Projekt rewitalizacji Parku Leśnego. W przypadku stosowania wycinki uwzględniana jest konieczność wykonywania nasadzeń zastępczych.
3.	Wykonywanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych drzew zabytkowych (np. usuwanie uschniętych gałęzi, zwiększanie stabilności drzew, poprawa warunków gruntowych) – częstotliwość zabiegów uzależniona od wyników przeprowadzonego monitoringu opisywanego w pkt. 1.	2011 i następne	Specjalistyczna firma	Działanie częściowo wdrożone.	Zabiegi w tym zakresie były wykonane w 2011r. W latach następnych z uwagi na opisywany powyżej spór kompetencyjny wykonywanie zabiegów było ograniczone do niezbędnego minimum.

L.p.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
4.	Stopniowe odmładzanie drzewostanu – usuwanie drzew niedających rokowań poprawy stanu i stwarzających niebezpieczeństwo dla ludzi i dla mienia (uzupełnienie luk po niezbędnych wycinkach drzewami dostosowanymi do warunków siedliskowych).	2012 i następne	UG Podkowy L / Specjalistyczna firma	Działanie wdrażane.	Co do zasady stosowane są nasadzenia zastępcze w miejscach wyciętych drzew. W niektórych przypadkach w pierwszej kolejności podejmowane są działania związane z ochroną zdrowia i życia ludzi – a dopiero po opracowaniu projektu nasadzeń i zapewnienia odpowiedniego zabezpieczenia finansowego realizowane są nasadzenia.
5.	Ścisłe kontrolowanie ilości i stanu wycinanych drzew oraz efektywności wykonywanych nasadzeń w zamian za wycięte drzewa.	2012 i następne	UG Podkowy L./ MWKZ/ Starostwo Powiatowe ¹⁹	Działanie częściowo wdrażane.	Pracownicy UG biorą udział w wizjach lokalnych organizowanych przez MWKZ w związku z wnioskami o wycinkę drzew. Nie uczestniczą natomiast w odbiorze wykonania nasadzeń zastępczych. W odniesieniu do działek położonych na terenach leśnych – za kwestię wycinki i nasadzeń (zgodnie z obecnie występującymi regulacjami w tym zakresie odpowiada Starosta).
6.	Prowadzenie akcji zachęcających mieszkańców do sadzenia drzew/roślinności dostosowanych do lokalnych uwarunkowań siedliskowych oraz wykorzystywania gatunków maksymalnie zbliżonym składu gatunkowego do roślinności potencjalnej dla danego terenu.	2012 i następne	UG Podkowy L., jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Prowadzone były warsztaty/szkolenia w tym zakresie przez organizacje pozarządowe, jak również zamieszczane były materiały informacyjne na ten temat na stronach internetowych miasta. Ujęcie zagadnienia w uchwalonym POŚ. Edukacja ekologiczna.

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkoterminowy (do 2014) określono prowadzenie zabiegów poprawiających stan zieleni na terenie gminy. Biorąc pod uwagę występujący spór kompetencyjny w tym zakresie możliwe jest, że założony cel średniookresowy nie

¹⁹ W związku z opracowaniem nowego Planu urządzania lasu zmianie uległy kompetencje organów w zakresie wydawania zgód na wycinkę drzew, jak i zmianie uległa pierwotna procedura w tym zakresie

zostanie osiągnięty. Podkreślić należy jednak, że pomimo ww. problemów wdrażany jest szereg działań w kierunku poprawy stanu zieleni miejskiej (odmłodzenie drzewostanu).

3.2.5. Ochrona środowiska przed odpadami

W uchwalonym w 2011r. POŚ nie precyzowano w sposób szczegółowy zarówno celów średnio jak i krótkoterminowych oraz planu zadaniowego, gdyż wdrażana była wówczas zmiana prawa w zakresie gospodarki odpadami. Biorąc jednak pod uwagę:

- wprowadzoną zmianę przepisów w zakresie gospodarki odpadami;
- bardziej ściśle kontrolowanie gospodarki odpadami na terenie gminy (a w zasadzie prowadzeniem tej gospodarki przez gminę);
- wprowadzenie mechanizmów finansowych zachęcających do segregacji odpadów;
- wprowadzenie segregacji odpadów;
- wprowadzanie działań w zakresie usuwania odpadów zawierających azbest;
- prowadzenie akcji promocyjnych/informacyjnych/edukacyjnych w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami w gospodarstwie domowym.

należy uznać, że w sposób prawidłowy wdrażane były cele określone dokumentach strategicznych z tego zakresu.

3.2.6. Dalsza poprawa klimatu akustycznego

Tabela 7 Dalsza poprawa klimatu akustycznego – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Opracowanie i uzgodnienie z innymi zarządcami dróg koncepcji organizacji ruchu na terenie gminy Podkowa Leśna, kompleksowo traktujące kwestie ruchowe (także w odniesieniu do okolicznego układu drogowego) w celu obniżenia natężenia hałasu u źródła (uspokojenie i upłynnienie ruchu, ograniczenie prędkości na terenach wrażliwych, uregulowanie ruchu pojazdów ciężarowych na terenie miasta), tak aby sposób poruszania się pojazdów na terenie gminy w maksymalnym stopniu komponował się z koncepcją miasta-ogrodu.	2012-2013	UG Podkowy Leśnej / Specjalistyczna Firma, Starostwo; ościenne gminy	Działanie niewdrożone.	Pomimo licznych prób nie udało się opracować i uzgodnić ostatecznej wersji Koncepcji z innymi zarządcami dróg jak i z mieszkańcami.
2.	Wdrożenie opracowanej koncepcji organizacji ruchu.	2014 i następne	UG Podkowy Leśnej	Działanie niewdrożone.	Ponieważ nie udało się Koncepcji uzgodnić – nie było także możliwości aby ją wdrożyć.
3.	W miarę posiadanych środków inwestycyjnych i potrzeb ruchowych wprowadzenie programu poprawy jakości dróg na terenie miasta.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej	Działanie wdrażane.	W miarę posiadanych środków prowadzone są działania w zakresie poprawy jakości dróg na terenie gminy (np. przebudowa ulic Reymonta, 11 Listopada, Akacyjowa; remonty istniejących dróg).
4.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych i strategiach rozwoju uwarunkowań związanych z występowaniem hałasu komunikacyjnego i sposobów jego ograniczania poprzez odpowiednie kształtowanie przestrzeni.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Rada Gminy	Działanie wdrażane.	Kwestia ta uwzględniana jest zarówno w uchwalonych dokumentach planistycznych jak i dokumentach strategicznych (POŚ, Strategia zrównoważonego rozwoju miasta ogrodu Podkowa Leśna na lata 2013-2025 (aktualizacja)).

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
5.	Propagowanie wśród mieszkańców ograniczonego wykorzystywania pojazdów mechanicznych na korzyść rowerów i wędrowek pieszych.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Prowadzony jest szereg akcji promujących wykorzystanie roweru (np. tydzień bez samochodu, rajdy rowerowe, Questing - wyprawy odkrywców, itp.).
6.	Ustawienie w głównych miejscach miasta „przyciągających” mieszkańców (urzędy, sklepy, stacje WKD, punkty usługowe) stojaków na rowery, aby ułatwić korzystanie z rowerów.	2013 i następne	UG Podkowy Leśnej	Działanie niewdrożone.	-----

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkoterminowy (do 2014) określono przygotowanie koncepcji umożliwiających wprowadzenie działań, które w efekcie przyniosą dalsze ograniczenie zanieczyszczenia środowiska w odniesieniu do hałasu. Jak to wyjaśniano powyżej pomimo podejmowania szeregu starań nie udało się uzgodnić „*Koncepcji organizacji ruchu na terenie gminy Podkowa Leśna*”. W analizowanym przypadku uwidaczniają się bardzo wyraźnie różne grupy interesów – prezentujące odmienne podejścia i stanowiska w tym zakresie. Przypuszczać należy, że osiągnięcie założonego celu krótkookresowego będzie bardzo trudne.

3.2.7. Wspieranie działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii i zasobów naturalnych

Tabela 8 *Wspieranie działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii i zasobów naturalnych – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.*

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Analiza możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych na terenie gminy.	2012 - 2013	UG Podkowy Leśnej, Specjalistyczna firma	Działanie wdrożone.	Opracowany a następnie uchwalony został ²⁰ „Projekt założeń do planu zaopatrzenia Gminy Podkowa Leśna w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, w którym uwzględniono także kwestie możliwości wykorzystywani na terenie gminy energii odnawialnej. Uwzględnianie ww. dokumentu w Strategii zrównoważonego rozwoju miasta ogrodu Podkowa Leśna na lata 2013-2025 (aktualizacja)).
2.	Promowanie najlepszych dostępnych technik w zakresie zmniejszenia wodo-, energochłonności wśród mieszkańców.	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działania wdrażane.	Ujęcie zagadnienia w uchwalonym POŚ. Uwzględnianie zagadnienia w Strategii zrównoważonego rozwoju miasta ogrodu Podkowa Leśna na lata 2013-2025 (aktualizacja). Edukacja ekologiczna.

²⁰ Uchwała 115/XXIII/2012 Rady Miasta Podkowa Leśna w sprawie uchwalenia „Założeń do planu zaopatrzenia Gminy Podkowa Leśna w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
3.	Promocja rozwiązań o wysokiej efektywności energetycznej, wprowadzanie rozwiązań efektywnych energetycznie w budynkach użyteczności publicznej i oświetleniu Podkowy Leśnej.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej,	Działanie częściowo wdrażane.	Przeprowadzono wstępną analizę zastosowania rozwiązań bardziej efektywnych w zakresie oświetlenia ulicznego – jednakże z uwagi na koszty realizacji nie wdrożono systemu w praktyce.
4.	Edukacja ekologiczna w odniesieniu do racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska (w szczególności wód podziemnych i energii).	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	W ramach prowadzonej działalności edukacyjnej.
5.	Wdrażanie działań zachęcających mieszkańców do wykorzystania wód opadowych pochodzących z powierzchni szczelnych, na terenie własnych posesji (wykorzystywanie zebranych wód opadowych na potrzeby podlewania ogrodów, wykonywanie studni chłonnych, rozsączanie wód opadowych po terenie działki).	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Działanie pośrednio wdrażane.	Poprzez ujęcie przedmiotowego zagadnienia w uchwalonym POŚ jak również wdrażanie działań w zakresie inwestycji drogowych z poszanowaniem ochrony zasobów wodnych (pośrednie oddziaływanie). Stosowane są głównie mechanizmy ekonomiczne (różnicowanie kosztów za wodę główny i tzw. wodę z podlicznika).
6.	Wspieranie przedsięwzięć na rzecz wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, odzysku odpadów.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej	Działanie wdrażane.	W ramach wdrażania nowego systemu odbioru odpadów organizowany był szereg akcji informacyjnych/promujących. Jak również prowadzona była edukacja ekologiczna w tym zakresie (np. opracowano specjalny plakat).

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkoterminowy (do 2014) określono zwiększenie efektywności wykorzystywania wody i energii. Z wykonanych opracowań specjalistycznych wynika, że na terenie gminy możliwość korzystania z energii odnawialnej jest dość ograniczona (z uwagi na specyfikę gminy i uwarunkowania zewnętrzne). Są jednak pewne możliwości w tym zakresie. Biorąc jednak działania jakie zostały podjęte w celu ochrony zasobów wodnych oraz uporządkowania gospodarki odpadami można zakładać, że cel jest prawidłowo realizowany.

3.2.8. Zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy

Tabela 9 Zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Przeprowadzenie analizy efektywności obecnie funkcjonującego systemu zaopatrzenia ludności w wodę w celu określenia, powodów występowania okresowych niedoborów wody w sieci.	2012 i następne	Specjalistyczna firma	Działanie wdrażane.	<p>W ramach prowadzonego monitoringu ilości pobieranej wody z poszczególnych studni jak również podawanych do sieci z gminy Brwinów na bieżąco prowadzona jest przedmiotowa analiza.</p> <p>W ramach aktualizowanej Strategii zrównoważonego rozwoju miasta ogrodu Podkowa Leśna na lata 2013-2025 – zakłada się konieczność wypracowania porozumienia z gminą Brwinów w związku z potrzebą budowy dodatkowego ujęcia wody, które zaopatrywałoby w wodę sołectwo Żółwin i Owczarnia (z uwagi na zakładany wzrost liczby mieszkańców).</p>
2.	Wdrożenie zaleceń, które będą wynikały z wykonanej analizy efektywności systemu zaopatrzenia ludności w wodę – tak, aby zapewnić odpowiedni stan zaopatrzenia ludności w wodę.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej	Działanie wdrażane.	W oparciu o prowadzony ww. monitoring jak również wdrażanie działań ograniczających pobór wody uzdatnionej opisywanych w niniejszym raporcie, POŚ oraz Strategii.
3.	Wdrażanie działań na rzecz ograniczenia zużycia wody uzdatnionej na jednego mieszkańca.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Rada Gminy, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działania wdrażane.	<p>Stosowane są głównie mechanizmy ekonomiczne (różnicowanie kosztów za wodę główny i tzw. wodę z podlicznika).</p> <p>Edukacja ekologiczna.</p>

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
4.	Wdrażaniem mechanizmów (finansowych, edukacyjnych) ograniczających wykorzystanie wód z sieci wodociągowej do podlewania ogrodów prywatnych na rzecz wykorzystania do tego celu gromadzonych wód opadowych.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Rada Gminy,	Działanie wdrażane.	Wprowadzono mechanizmy ekonomiczne w tym zakresie (opisywane wcześniej). Edukacja ekologiczna.
5.	Propagowanie idei ograniczenia wykorzystania uzdatnionych wód podziemnych do celów innych niż zaopatrzenie ludności w wodę do picia (tzn. ograniczanie wykorzystywanie jej również do celów sanitarnych i gospodarczych).	2012 i następne	UG Podkowy L, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Ujęcie zagadnienia w uchwalonym POŚ oraz Strategii. Edukacja ekologiczna.

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel średniookresowy do 2018 r. określono zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w wodę dobrej, jakości mieszkańców gminy oraz utrwalenie proekologicznych zachowań w odniesieniu do gospodarki wodnej, celem krótkookresowym (do 2014) było określono sposobu, w jaki należy osiągnąć efekt długoterminowy (wykonanie prac przygotowawczych). Biorąc pod uwagę wdrażane przez UG oraz Radę Miasta działania w tym zakresie, jak również zmniejszający się pobór wody zakładać można, że cele te są odpowiednio wdrażane.

3.2.9. Wspieranie działań mających na celu ochronę przyrody

Tabela 10 *Wspieranie działań mających na celu ochronę przyrody – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.*

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych źródeł degradacji obszarów cennych przyrodniczo i podjęcie działań mających na celu likwidację tych zagrożeń.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej / Organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Działanie wdrażane.	Działania mają co do zasady charakter interwencyjny. Jako przykład można podać akcję związaną ze zmianą sygnału nowych wagonów kolejki WKD, które płoszyły ptaki (przy współudziale mieszkańców i UG udało się ograniczyć zagrożenie w tym obszarze). Innym przykładem była akcja odłowu dzików z terenu gminy, lub też cykliczne akcje sprzątania Lasu Młochowskiego.
2.	Zwiększenie małej retencji i ilości zbiorników wodnych w celu zwiększenia bioróżnorodności.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Mieszkańcy	Działanie częściowo wdrożone.	Pomimo przygotowania dokumentacji projektowej nie udało się zrealizować budowy dodatkowych zbiorników przez UG (problemy finansowe i społeczne).
3.	Organizowanie seminariów i warsztatów na temat ochrony przyrody, roli obszarów i obiektów chronionych w strategii rozwoju gminy.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Przy współudziale organizacji pozarządowych, mieszkańców i pracowników UG prowadzonych był szereg spotkań/konsultacji/warsztatów na temat ochrony przyrody. Przykładem może być cykl spotkań przy opracowaniu Strategii, lub też spotkania/warsztaty w zakresie prowadzenia „ekologicznego ogrodu”.
4.	Wspieranie przez samorząd gminy inicjatyw i działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe i osoby fizyczne na rzecz ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Prowadzony jest szereg działań w tym zakresie – od rozpowszechniania na stronach UG informacji o spotkaniach o tej tematyce, do organizowania akcji rozdawania budek dla ptaków (finansowanych przez UG).

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
5.	Ochrona starodrzewu, zieleni miejskiej i terenów leśnych zlokalizowanych na terenie gminy.	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej, Organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Działanie wdrażane.	W analizowanym przypadku – ochronę tych terenów ułatwiają w znacznym stopniu obowiązujące przepisy prawa w tym zakresie. Dodatkowo pracownicy UG biorą udział w wizjach lokalnych związanych z prowadzonymi postępowaniami w sprawie wyrażenia zgody na wycinkę drzew.
6.	Nawiązanie ścisłej współpracy z Lasami Państwowymi, w celu ustalenia zasad gospodarowania lasami znajdującymi się na terenie gminy.	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej, Nadleśnictwo	Działanie wdrożone.	Zasady te zostały ustalone przy okazji opracowania Planu Urządzenia Lasu.
7.	Motywowanie społeczności lokalnych do działań na rzecz utrzymania walorów przyrodniczych gminy.	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej, Organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Działania wdrażane.	Organizowanie spotkań i warsztatów. Informacje zamieszczane na stronie internetowej miasta
8.	Aktywizacja społeczeństwa do działań na rzecz ochrony przyrody i propagowanie zwiększania bioróżnorodności na terenach prywatnych (np. wykonania zimowych schronień dla płazów i gadów, tworzenia oczek wodnych, podejmowania działań na rzecz poprawienia funkcjonowania lokalnych korytarzy migracji dla drobnych zwierząt).	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej., Organizacje pozarządowe, mieszkańcy	W ramach prowadzenia bieżącej działalności, Ew. dodatkowe koszty np. związane z zakupem budek dla ptaków przez gminę (ok. 6-7 tys. rocznie), prowadzenia akcji promocyjnych.	Organizowanie spotkań i warsztatów (także przy okazji opracowania dokumentów strategicznych). Uwzględnianie przedmiotowych zagadnień w dokumentach uchwalanych przez Radę Gminy (POŚ, Strategia, MPZP). Współpraca z organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami w tym zakresie.

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótko i średniookresowy określono jako zapewnienie odpowiedniego, spójnego stanu ochrony wszystkich obszarów i obiektów cennych przyrodniczo na terenie gminy oraz podejmowanie działań zwiększających bioróżnorodność. Biorąc pod uwagę występujące na terenie gminy lokalne uwarunkowania, uchwalone dokumenty planistyczne i określające dalszy rozwój gminy, oraz działania podejmowane zarówno przez pracowników UG jak i organizacje pozarządowe i mieszkańców zakładać należy że przedmiotowe cele są prawidłowo realizowane.

3.2.10. Wzrost znaczenia ochrony środowiska w świadomości społecznej mieszkańców gminy oraz pracowników administracji

Tabela 11 Wzrost znaczenia ochrony środowiska w świadomości społecznej mieszkańców gminy oraz pracowników administracji – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, poprzez stworzenie nieformalnego zespołu doradczego/opiniującego w skład, którego wchodzić będą przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych umożliwiających przedstawienie im swojego stanowiska oraz wypracowanie ewentualnego kompromisu w odniesieniu do działań podejmowanych przez gminę związanych z planami dalszego jej rozwoju oraz ochrony środowiska.	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej, Organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Działanie wdrażane.	Na terenie gminy prowadzona jest dość intensywna współpraca z organizacjami pozarządowymi. Widoczne jest to chociażby na przykładzie informacji zamieszczanych na stronie internetowej miasta, jak również uwidacznia się przy okazji opracowywania/konsultowania poszczególnych dokumentów definiujących dalszy rozwój miasta.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
2.	<p>Zapewnienie społeczeństwu powszechnego dostępu do informacji o środowisku i sposobach jego ochrony poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upublicznianie znajdujących się w posiadaniu gminy informacji o środowisku oraz opracowań związanych z ochroną środowiska, jakie zostały wykonane na zlecenie gminy, – budowa „platformy informacyjnej” (np. na bazie istniejącej strony internetowej), poprzez którą następować będzie udostępnianie informacji społeczeństwu oraz uzyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców), – udostępnianie na stronach internetowych opisu procedur związanych z ochroną środowiska w odniesieniu do zagadnień załatwianych przez mieszkańców (wraz z udostępnieniem niezbędnych wzorów dokumentów, jakie należy złożyć, aby załatwić daną sprawę). 	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej	Działanie częściowo wdrażane.	<p>Pomimo przeprowadzenia części analiz określających stan środowiska to nie wszystkie informacje w tym zakresie są upubliczniane (np. na stronie internetowej (np. wyniki badań zanieczyszczenia gleb).</p> <p>Konstrukcja strony internetowej UG jak i zawarte tam informacje ułatwia społeczeństwu załatwianie poszczególnych spraw.</p>

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
3.	<p>Edukacja ekologiczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpropagowanie gminnych konkursów ekologicznych: ekologiczna szkoła, ekologiczne osiedle, miasto, ogród, – opracowanie, wytyczenie i odpowiednie oznaczenie ścieżek edukacyjnych na terenie gminy, – edukacja ekologiczna nauczycieli, – edukacja ekologiczna dzieci. – organizowanie imprez masowych: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata itp. – organizowanie wystaw proekologicznych – tworzenie szkolnych kół ekologicznych – edukacja ekologiczna na temat prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej 	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej, Jedn. oświatowe, Organizacje pozarządowe	Działanie częściowo wdrażane.	<p>Akcja sprzątania Lasu Młochowskiego przy współpracy z Nadleśnictwem Chojnów.</p> <p>Materiały edukacyjne w zakresie w zakresie ochrony środowiska umieszczane na stronie internetowej UM.</p> <p>Organizowanie spotkań/warsztatów, na których poruszane są kwestie związane z ochroną środowiska (np. prelekcja Pana Adama Tarłowskiego który opowiada o budkach i ptakach – w ramach prowadzenia akcji rozdawania budek, lub też warsztaty w zakresie prowadzenia „ekologicznego ogrodu”).</p> <p>Opracowanie plakatu – o gospodarce odpadami.</p> <p>Spektakle dla dzieci z zakresu edukacji ekologicznej.</p>
4.	Współpraca ze środkami masowego przekazu w propagowaniu treści proekologicznych;	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej, Organizacje pozarządowe	Działanie wdrażane.	Prowadzona jest współpraca z Radiem Bogoria w tym zakresie.
5.	Uchwalenie Programu ochrony środowiska dla gminy oraz upowszechnienie go wśród mieszkańców i pracowników urzędu.	2011	UG Podkowy L., Rada Gminy	Działanie wdrożone	Program został uchwalony i udostępniony jest poprzez stronę internetowej miasta.

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkoterminowych określono wdrożenie powyżej opisanych działań, które powodować będą wzrost świadomości społecznej mieszkańców gminy. Biorąc pod uwagę, że działania te wdrożono (w całości lub części) należy uznać, że

cel realizowany jest prawidłowo.

3.2.11. Zwiększenie efektywności zarządzania w zakresie ochrony środowiska

Tabela 12 Zwiększenie efektywności zarządzania w zakresie ochrony środowiska – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
1.	Uchwalenie Programu ochrony środowiska dla gminy oraz uwzględnienie wynikających z niego zapisów w innych dokumentach planistycznych oraz strategiach rozwoju gminy	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej., Rada Gminy	Działanie wdrożone.	Program został uchwalony a jego zapisy były uwzględniane także przy aktualizacji Strategii.
2.	Aktualizacja informacji o stanie środowiska gminy wraz z tworzeniem baz danych w poszczególnych zakresach tematycznych (np. obioru nieczystości płynnych, odbioru nieczystości stałych, stopnia przestrzegania zapisów MPZP).	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej	Działania wdrażane.	Zlecono i wykonano szereg analiz, które pozwalają zaktualizować poziom wiedzy o stanie środowiska gminy (np. zanieczyszczenie gleb, wód). Poprzez korzystanie z programu komputerowego Gromik Odpady – możliwe stało się stworzenie bazy danych zarówno w zakresie odpadów stałych jak i płynnych.
3.	Zapewnienie sprawnego przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami urzędu.	2011 i następane	UG Podkowy Leśnej	Działania wdrażane.	Przepływ informacji w tym zakresie ułatwia w pewnym sensie korzystanie z oprogramowania komputerowego.
4.	Odpowiednie wzmocnienie komórek zajmujących się zagadnieniami ochrony środowiska w gminie (sprzęt komputerowy, oprogramowanie GIS, szkolenia pracowników).	2012 i następane	UG Podkowy Leśnej, specjalistyczne firmy/osoby na potrzeby	Działania wdrażane.	Nastąpiło wzmocnienie kadrowe „pionu środowiskowego” w UG. Część pracowników została zaopatrzona

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Ogólna ocena sposobu wdrożenia działania	Przykładowe działania podejmowane w okresie sprawozdawczym
	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystywanie systemu GIS w zarządzaniu środowiskowym, – zapewnienie szkoleń pracowników z zakresie Prawa ochrony środowiska i jego zmian, ustaw z nim powiązanych (ustawie o dostępie do informacji, ustawie o ocenie, ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, ustawie o odpadach, prawie wodnym, ustawy o ochronie środowiska) oraz ze sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych. 		szkoleń		<p>w nowy sprzęt komputerowy.</p> <p>Zakupiono specjalistyczne oprogramowanie w celu umożliwienia nadzorowania kwestii związanych z gospodarką odpadami stałymi i ciekłymi.</p> <p>Pracownicy brali udział w szkoleniach specjalistycznych (obsługa oprogramowania GROMIK – odpady, KOBIZE).</p>
5.	Wzmocnienie nadzoru w odniesieniu do egzekwowania obowiązujących przepisów (zwiększenie ilości kontroli, stworzenie bazy danych umożliwiających kontrolę egzekwowania przepisów).	2012 i następne	UG Podkowy Leśnej	Działanie wdrażane.	W realizacji tego zadania pomagają bardzo zakupione oprogramowanie GROMIK – odpady.
6.	Współpraca gminy w rozwiązywaniu problemów ochrony wód i gospodarki odpadami z sąsiednimi gminami.	2012 i następne	UG Podkowy L, ościennie gminy w szczególności Brwinów	Działania wdrażane.	<p>Prowadzona jest współpraca z sąsiednimi gminami w celu zorganizowania wspólnych punktów Selektywnego Gromadzenia Odpadów (współpraca z Pruszkowem/ Milanówkiem/Nadarzynem).</p> <p>Prowadzone są działania w celu pozyskania środków finansowych w ramach Stowarzyszenia Miast Polskich (projekty na dofinansowanie działań związanych z poprawą gospodarki wodnej, przebudowy dróg, odprowadzanie wód powierzchniowych.)</p>

W uchwalonym w 2011r. POŚ, jako cel krótkoterminowy określono wdrożenie powyżej opisywanych działań, które zwiększą efektywność zarządzania środowiskiem w gminie. Biorąc pod uwagę, że działania te zostały wdrożone, należy uznać że cel jest prawidłowo realizowany.

3.3. Ocena realizacji celów głównych ustalonych w POŚ

Biorąc pod uwagę, że opisywany powyżej program zadaniowy jest dość skutecznie realizowany jak również uwzględniając w większości pozytywne zmiany wartości wskaźników wyznaczonych do sposobu monitorowania sposobu realizacji przedmiotowego POŚ, oraz fakt, że poszczególne cele szczegółowe (biorąc pod uwagę, okres objęty analizą), są prawidłowo wdrażane – przyjąć można, że cele główne określone w uchwalonym programie tj.:

1. Stała poprawa stanu środowiska (w szczególności ochrony środowiska naturalnego i układu urbanistycznego miasta-ogrodu) i związanej z nim jakości życia mieszkańców gminy poprzez kontynuowanie rozpoczętych na terenie gminy działań związanych z ochroną środowiska oraz wdrażaniem kolejnych działań w tym zakresie.
2. Zwiększenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.
3. Wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska w gminie.

są prawidłowo realizowane.

4. Spisy

4.1. Spis tabel

Tabela 1 Wyjaśnienie wykorzystanych skrótów i określeń	3
Tabela 2 Wskaźniki monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska.....	8
Tabela 3 Poprawa jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.....	12
Tabela 4 Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.....	17
Tabela 5 Ochrona powierzchni ziemi – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.....	19
Tabela 6 Poprawa stanu zieleni miejskiej – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.....	21
Tabela 7 Dalsza poprawa klimatu akustycznego – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.....	24
Tabela 8 Wspieranie działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii i zasobów naturalnych – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań	26
Tabela 9 Zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań	28
Tabela 10 Wspieranie działań mających na celu ochronę przyrody – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań	30
Tabela 11 Wzrost znaczenia ochrony środowiska w świadomości społecznej mieszkańców gminy oraz pracowników administracji – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań.....	32
Tabela 12 Zwiększenie efektywności zarządzania w zakresie ochrony środowiska – ocena sposobu wdrożenia proponowanych w POŚ działań	35